

PÁLYAMUNKA

A miskolci fiatalok kultúrafogyasztási, művelődési szokásai

Konzulens
Rakusz Márta
mesteroktató

Készítette
Kristóf Patrícia
közösségszervezés szak

2024. 05. 16.

I. TARTALOMJEGYZÉK

I.	<i>Tartalomjegyzék</i>	1
II.	<i>Absztrakt</i>	3
	<i>A kutatás fő célja, kutatási módszertanok:</i>	3
	<i>Fontosabb megállapítások:</i>	3
	<i>Vizsgálat eredményeként kapott főbb adatok, felfedezések:</i>	3
III.	<i>Bevezetés</i>	4
	<i>A téma meghatározása:</i>	4
	<i>Előzményekre mutató:</i>	4
	<i>Kutatás célja, aktualitás:</i>	5
IV.	<i>Szakirodalmi áttekintés</i>	6
	<i>Fiatalság meghatározása</i>	6
	<i>Posztadoleszcencia</i>	7
	<i>A Jelenkori ifjúság 2024-ben</i>	8
	<i>Kultúra, művelődés</i>	9
	<i>Magyar fiatalok 2020 (Ifjúságkutatás)</i>	10
V.	<i>Hipotézisek felállítása</i>	16
VI.	<i>Módszertan</i>	17

VII.	<i>Elemzés</i>	18
	<i>Saját kutatás:</i>	18
	<i>Interjúk</i>	23
	<i>Eredmények</i>	33
	<i>Saját kutatás eredménye:</i>	33
	<i>Interjúk eredménye</i>	34
VIII.	<i>Konklúzió, összegzés</i>	36
IX.	<i>Irodalomjegyzék</i>	38

II. ABSZTRAKT

A kutatás fő célja, kutatási módszertanok:

Szakedolgozatom struktúrája 3 fő egységből áll, először is a témát szeretném meghatározni, mi a célom, a hipotéziseimet ismertetem, majd a szakirodalmi háttérrel elemzem. A második részben a módszertant ismertetem majd áttérek a saját kutatásom elemzésére. Végül pedig az eredményeket foglalom össze.

A kutatásom fő célja volt, hogy friss információkat kapjak a jelenlegi helyzetről, ami a fiatalok kulturálódási szokásait jellemzi. Saját kutatásomat online kérdőív és személyes interjúk formájában végeztem. Az internetes kérdőív a gyors lekérdezés miatt nagyon hasznosnak bizonyult, emellett a fiatalokra is ösztönzőbb hatással volt, mivel a telefonjukról is megtudták nyitni a kérdőívet. A szakirodalmi háttérben kitérek a főbb fogalmakra, majd a magyarországi 2020-as nagymintás ifjúságkutatását elemzem, a későbbiekben összevetem a saját kutatásom eredményeivel.

Fontosabb megállapítások:

- a mai fiatalság számára már nem annyira fontos kulturális terekbe járni, mint az előző generációknak
- sokkal kevesebbet látogatnak közművelődési tereket, ha járnak is kulturális térbe akkor inkább szórakozás céljából

Vizsgálat eredményeként kapott főbb adatok, felfedezések:

- a fiataloknak fontos, hogy a mai korral lépést tartsanak a kulturális intézmények
- folyamatos megújulás szükséges a kultúrában
- a közösségi média nagyban elveszi a fiatalok szabadidejét és nagyban befolyásolja őket
- az olyan komplex rendezvényeket látogatják szívesen a fiatalok, ahol egyszerre több impulzus éri őket

III. BEVEZETÉS

A téma meghatározása:

Kutatásom Miskolc területén zajlott, azon belül is a város fő kultúraközvetítő intézményeiben, a vizsgálandó csoportot a fiatalokra, azaz a 15-29 éves korcsoportra szűkítettem le. A mai fiatalok kulturális, illetve művelődési szokásait vizsgáltam, kíváncsi voltam arra, hogy a térség kulturális kínálata befolyásolja-e, illetve mennyiben befolyásolja a vizsgált alanyok kultúrafogyasztási és művelődési szokásait. A kutatással válaszokat kerestem arra is, hogy mennyire tudatos kultúrafogyasztók, a város programjain kívül esetleg ellátogatnak-e más településekre is különböző eseményekre. Kutatásomban kíváncsi voltam arra, hogy mennyire elégedettek a helyi fiatalok a város nyújtotta kulturális lehetőségekkel, mennyire élnek azzal szabadidejükben. Válaszokat szerettem volna kapni arra, hogy mennyire tartják fontosnak a művelődést, szerintük mennyire fontos népszerűsíteni a kulturális intézmények látogatását. Emellett rákérdeztem arra is, hogy milyen javaslataik, ötleteik vannak a fiataloknak, ez nagyban segíti a jövőbeli programok kialakítását, mivel így rálátást kaptam arra, hogy milyen igényeik vannak.

Előzményekre mutató:

Szakdolgozati témaválasztásom indoklása Miskolc városához köthető, hiszen ebben a városban élek születésem óta és fiatal miskolci lakosként fontosnak érzem a helyi kulturális intézmények vizsgálatát és a fiatalokkal való kapcsolatfenntartást. A dolgozatomban szerettem volna mélyebb betekintést nyerni lakóhelyem kulturális életébe.

Azért is választottam ezt a témát, mert a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.-nél eltöltött 240 órás szakmai gyakorlatom során szerzett pozitív tapasztalatok készítenek arra, hogy jobban beleássam magam a fiatalok kultúra fogyasztási szokásaiba. A szakdolgozati témaválasztásom szakterületét illetően egyértelműen befolyásolt az érdeklődés a művészetek iránt. A témaválasztásomat az is indokolja még, hogy már a gimnáziumban elkezdett érdekelni a kultúra és a művelődés. Szerettem volna mélyebben belelátni a fiatalok gondolkodásába és a mostani modern világ által kialakított igényeik kielégítésébe. Motivált az is, hogy munkalehetőséget kaptam az egyetemi tanulmányaim mellett, a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. tagintézményében, az Ifjúsági Házban

részmunkaidőben. Hatalmas nagy segítség volt, hogy munkám során a dolgozatomhoz szakmai tapasztalatot és tudást kaptam. Az Ifjúsági Ház volt a tökéletes intézmény arra, hogy a fiatalokkal kapcsolatot tudjak kialakítani. Emellett szerettem volna mélyebben megismerni a miskolci fiatal generációt, mivel én is tagja vagyok ennek a korcsoportnak. Motivált az is, hogy viszonylag terjedelmes szakirodalma van a témának, aminek a feldolgozása segített az elemző munkában.

Kutatás célja, aktualitás:

Elsődleges célom volt, miután elkezdtem közművelődési intézményben dolgozni, hogy minél több fiatal sikerüljön a kulturális terekbe behívni, ezeket az intézményeket népszerűsíteni náluk és olyan kínálatot létrehozni, ami megfelel a fiatalok ízlésének. Mivel jelenleg az Ifjúsági Házban dolgozom ezért fontosnak éreztem, hogy megtudjam milyen jellegű programokat látnának szívesen a fiatalok a nekik kialakított intézményben. Ezenkívül szerettem volna választ kapni arra, hogy milyen jellegű eseményekre látogatnának el szívesen Miskolcon, amik jelenleg nincsenek.

Továbbá célom volt, hogy összefoglaló képet kapjak a fiatalok kulturális életéről és fejlődéséről. Szerettem volna megtudni, hogy a térség fiataljainak szabadidős tevékenysége és kultúrafogyasztása mennyire tér el a magyarországi átlagtól.

Fontosnak tartom, hogy a témával foglalkozzak, mert napjainkban a gyorsan haladó világunk folyamatos megújulást igényel a kultúra és annak közvetítésében nemcsak a fiatalok, de mindenki számára.

IV. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Dolgozatomban az alapfogalmak tisztázása után több oldalról be kívánom mutatni a fiatalság, ifjúság helyzetét Magyarországon. Rámutatok miért fontos a kultúrafogyasztás, és a kultúra szerepére a társadalomban. Végül a szakirodalakon keresztül elemzem bővebben a témát.

Fiatalság meghatározása

Az emberek életkorára egy objektív, tényként gondolunk, mint egy adatra, amit feltüntetnek a személyi okmányainkban. De a kornak is meg van a szubjektív olvasata: az, hogy milyen életkort társítunk életünk fontosabb szakaszaival, mikor van a gyermekkor vége, meddig tart a fiatalkor és mikor kezdődik a középkorúság, mikortól tekintünk idősként embertársainkra, mind nagymértékben függ attól, hogy milyen társadalmi közegben élünk. Az emberi élet különböző szakaszaival kapcsolatos elvárások, lendületesen változnak, nem függetlenül az olyan társadalmi, demográfiai és politikai folyamatoktól, mint az orvostudomány fejlődésének és a jólét növekedésének köszönhetően növekvő várható életkor, az oktatás kiterjesztése és bővülése, a termékenység korának meghosszabbodása vagy az iskolakötelezettséggel kapcsolatos jogi szabályozás változása. (Messing & Ságvári, 2020) Viszont, annak is fontos társadalompolitikai jelentősége van, hogy hogyan látják az emberek az életkori határokat, hiszen ezek az észlelések befolyásolják a demográfiai és munkapiaci folyamatok főbb meghatározóit. Az életszakaszok megítélésével kapcsolatban a tudomány két megközelítést fogad el: az első az életszakaszok strukturális, a másik az egyéni meghatározottságát előtérbe helyezőké. Az első szerint az emberi élet szakaszait meghatározzák azok a társadalmi, gazdasági, politikai keretek, amelyben az egyén él. Az utóbbi megközelítés szerint az életszakaszokkal kapcsolatos döntéseket egyre kevésbé befolyásolja a társadalmi közeg, és a társadalmi normák, amelyek között az egyén él, és ezek egyre inkább az egyéni döntések terepévé váltak. (Messing & Ságvári, 2020) (Kohli, 2007)

Következőleg szeretném meghatározni a fiatal szó fogalmát. A magyar nyelv értelmező szótára így fogalmazza: „*A fiú rövidebb fi alakjának képzett alakja; a talán kicsinyítő denominális -tal képzőre vagy képzőegyesítésre nyelvünkben nincs más példa. A legkorábbi, főnévi jelentése 'fa tövére, fa gyökeréből nőtt hajtás' tehát „a fa fia” lehetett.*” Más

meghatározása: „*Nem teljesen felnőtt; felnőttkorának kezdetén élő férfi vagy nő. Életének, létének még korai, kezdeti időszakában levő személy*”.

Az ifjúkor kezdetét elég egyszerűen megfogalmazhatjuk, hiszen biológiai folyamatokhoz kötött, általában 15-16 éves kortól számítjuk. Az ifjúság vége, azaz a felnőttkor kezdete azonban már sokkal nehezebben definiálható, mivel ez az életszakasz leginkább társadalmi jelenségekhez köthető. az ifjúkort a nemi érés befejezésétől a növekedés megszűntéig tudjuk behatárolni. Férfiaknál a 25 éves kor., nőknél pedig a 20. életév. A következő életszakasz amelyik korszakkal a kutatásomban foglalkozok a fiatal felnőttkor, amely a test növekedésének befejezésétől számíthatjuk ez a férfiaknál 25 éves kor., a nőknél 20. életév egészen 30 éves korig. (Eldra, Richard, & Peter, 1990) (Lenhossék, 1922)

Posztadoleszcencia

A szociológiai vizsgálatok szempontjából viszont a mai társadalmunkban egy új fogalommal találkozhatunk, ami nem más, mint a posztadoleszcencia. Az idegen szavak gyűjteménye így fejt ki a jelentését: „*a serdülőkor, a felelősségvállalás korának kitolódása: "elhúzódó kamaszkor"*”. A posztadoleszcencia koncepcióját Kenneth Keniston vezette be a tudományos vitába. Szerinte a modern társadalmakban megfigyelhető, hogy a szexuális érettség és a szociális értelemben vett felnőtté válás, illetve a munkavállalás időpontja fokozatosan elkülönül egymástól. Ebből adódóan kialakul egy olyan életszakasz, melyben a felnőtté válás dimenziói fokozatosan, egymáshoz képest részben eltérve jelentkeznek. (Vaskovics, 2000)

Egészen 1960-as évek elejétől beszélhetünk erről a korról, ugyanis ekkor megváltozott az ifjúság. Eleinte csak az érzékelhető, hogy az újonnan kialakult zenei együttesekkel egy új hangzás és másfajta koncertkultúra kezdődik, és az, hogy a fiúk az eddigiektől eltérően hosszú hajat növesztenek, és mindkét nem tagjai egyforma nadrágot, pólót viselnek. Továbbá az is, hogy közülük sokan az anyagi gyarapodás és a karrier helyett a természet megőrzésére és lelki békére törekednek. Ezeket a diákokat és az ő nemzedéküket nevezték először posztadoleszcensnek (Somlai, A posztadoleszcensek kora.: Bevezetés., 2007)

Az új nemzedék értékrendszere, életmódja teljesen más volt, mint a korábbi nemzedéké. F. Tenbruck egy fontos tanulmányban foglalta össze az ipari társadalmak

fiatalságának legfontosabb jellemzőit. Az új korosztályra jellemző volt a fiatalkori életszakasz megnyúlása, a helyzetéből fakadó bizonytalanság, a saját kultúra igénye és a globalizáció. (Tenbruck, 1965) Ezek után olyan változások mentek végbe, amelyek meghatározták a jelenlegi fiatalokat. A 20. század végén összeomlott a szocialista rendszer Európában. Ez a változás is hozzájárult ahhoz, hogy a társadalmi rétegek helyzete bizonytalanná vált. (Szalai, 2006) Már a 20. századi fiataloknál is tapasztalhatóak azok a változások, amelyek a mai fiatalokat is érintik: A fiatalok hamarabb érték el a gazdasági önállóságot. Csökkent a házasságok száma, később házasodtak a fiatalok, emellett növekedett a válások száma. Több szülő egymástól külön élve nevelte gyermekét. Gyarapodott az egyedül élők száma. Évekkel később szülték meg első gyermeküket a nők. Növekedett a házasságon kívüli születések száma. Több olyan pár található, amelynek tagjai nem vállaltak gyereket. (van, 1987) (Somlai, Változó ifjúság, 2010)

A Jelenkori ifjúság 2024-ben

A kitolódó életkor átalakította a mai fiatalok életútját, ezt a mindennapjainkban is érezhetjük. Tapasztalataim alapján a tanulás, a munka, a párkapcsolatok és a családi élet közötti összefüggések szálai nem kötődnek annyira össze, mint szüleink korában. Másképp időzíti a legtöbb fiatal a tanulmányok befejezését és a munkavállalást, a tartós párkapcsolat kialakítását, házasságkötést és családalapítást, mint ahogyan a szüleik, tették korábban. A gyermekkorból fiatalkorba való átmenet sokkal hamarabb kezdődik, mind biológiailag mind a szociológia szempontjából. A tanulás és munka időszaka egybecsúszik, mivel a pályaválasztási és a párválasztási döntések nem véglegesek, a partnerek, lakóhelyek és életmódok váltokozhatnak, ezáltal a felnőtté válás menete egyre bizonytalanabbá válik. Személyes tapasztalatok kötnek ehhez a fogalomhoz, ugyanis én is tagja vagyok ennek a generációnak, nem csak magamon, hanem kortársaimon, barátaimon vagy akár az interneten olvasva tapasztalhatjuk ezeket a változásokat, amelyek a mai kor ifjúságát érintik.

Az alábbiakban bővebben szeretném kifejteni, milyen különbségek vehetők észre a 20. és a 21. századi fiatalok között. A mai fiatalok közül sokan élnek még a szüleikkel közös lakásban, ez akár egészen 30 éves korig kitolódhat. Ez mind a gazdasági bizonytalanság következménye, ugyanis a megnövekedett árak mellett ellehetetlenült a saját lakás megvásárlása.

Emellett az vehető észre, hogy a fiatalok kevesebbet takarékoskodnak, inkább elköltik a pénzüket egy fesztiválra, ugyanis számukra a szórakozás fontosabb. De az is előfordul, hogy nem is tudnak takarékoskodni egyáltalán mivel hónapról hónapra élnek. A mai fiatalok nagy része szülei és rokoniak pénzügyi támogatására szorul. (Kis-Kozma & Székely, 2023)

De a jelenkori diák-élet meghatározó összetevője lett a rövidebb-hosszabb ideig tartó külföldi tartózkodás és tanulás. Elsősorban azokkal ismerkednek, barátkoznak, azok közül választanak társat maguknak, akik hozzájuk közel élnek. Évről-évre csökken a házasságkötések száma, emelkedik viszont a válások száma és az élettársi kapcsolatban élőké és egyedül élők száma is növekszik. (KSH, 2022) Viszont az élethosszig tartó tanulás lett a jelenkor legfontosabb közoktatási programja, mindeközben romlik az oktatás és az iskolai tudás színvonala. (Mikrocenzus, 2017) A diákok nagy rész tanulmányai közben szakot, tagozatot vált vagy marad ki éppen arról az egyetemről, ahova beiratkozott. Azt tapasztalom, hogy a fiatalok azért nem terveznek hosszabb távra, mert az életpályáik alakulását időközben tervezik, a személyiségük alakulásához alakítják. Úgy érzik, hogy céljaik eléréséhez nagyobb szabadságra, kötetlenebb életfeltételekre van szükségük. (Somlai, Bognár, Tóth, & Kabai, 2007)

A közösségi média elterjedtével értékrendjük és életstílusukban is hatalmas változások léptek fel. Naponta akár több órát is eltöltenek ezeken a felületeken, miközben a személyes kommunikáció háttérbe szorul. Hatalmas elvárásokat állítanak a fiatalok elé. Például a közösségi médiában mindenki a tökéletes képet mutatja magáról, ezért az ifjúság rengeteg időt tölt el azzal, hogy ehhez illő képet előállítsák. Ez szorongást okoz, és értékes időt vesz el más tevékenységektől. Mint például a saját maguk önkéntes műveléséről vagy a kulturálódásról.

Kultúra, művelődés

Az alábbiakban ismertetem a kultúra fogalmának kialakulását és fontosságát a társadalomban, emellett kitérek arra is miért fontos, hogy a fiatalok életének a kultúra is részese legyen.

A kultúra fogalma a *colore* latin igéből származik, melynek jelentése művelni, első írásos emlékünknél a szóról Cato (i.e. 234-149) egyik művéből származik. A kifejezés mai értelmű első használata *Cicero Tusculanae disputationes* (Kr. e. I. század) művében található,

aki a *cultura animi* szavakat használja, amely a lélek művelését jelenti. Ma már a kultúrát nem egy folyamatként értelmezzük, hanem egy olyan jelenségként, amely a társadalomban való lét egyik fontos velejárója, következménye és értelmező valósága. A kultúra fogalmának tanulmányozásával ma már a társadalomtudomány, a szociológia, pszichológia és kommunikációelmélet foglalkozik. (Kondor, 2003)

„Edward Burnett Tylor definíciója szerint a kultúra olyan komplex egész, amely magában foglalja mindazt a tudást, morált, képességet és művészetet, amit az ember szocializációja során, mint egy társadalom tagja megszerez. (Moore, 1997)

1952-ben Kroeber és Kluckhohn megvizsgálták, hogy hány különböző definíció született a kultúra fogalmára addig az időpontig. Összesen 400 különböző meghatározást találtak, ebből is látszik, hogy attól függően, milyen szempontból, milyen kutatási irányból, tekintünk a kultúrára, a meghatározás mindig változik. (Kroeber & Kluckhohn, 1952)

A társadalomtudományi megközelítések a kultúra fogalmát tág értelmében használják. Ebben az értelemben a kultúrához hozzátartozik egy adott társadalom intézményei, értékei és tapasztalatai, amelyek a szimbólumokat, és a különböző megnyilatkozásai formákat kialakították. A kultúra fogalma így magában foglalja a szimbólumok, eljárások, értékek olyan halmazát, amely mely generációról generációra öröklődik. Amely azt jelenti, hogy az emberi kultúra csak közösségi létben létezhet: A másokkal való kommunikációkban és kapcsolattartásban bontakoznak ki és maradnak fenn a kulturális jelenségek. A kultúra és a kommunikáció egymástól elválaszthatatlan, a kommunikáció a kultúra hordozója, és tovább örökítője. (Niedermüller, 1999) (Fehér, 2020)

Viszont a kultúra kifejezés mai viszonyokban való értelmezése nem ilyen egyszerű. Az, hogy kinek és mit jelent a kultúra, annak a függvénye, hogy egy adott közösség, társadalom, ország, régió hogyan határozza meg a maga számára a kultúra tartalmát, ugyanakkor attól is függ, hogy a társadalom tagjai milyen pozícióban helyezkednek el, számukra a kultúra miként értelmezhető.

Magyar fiatalok 2020 (Ifjúságkutatás)

A következőkben bemutatom a 2020-as Ifjúságkutatás eredményeit, amelyet a későbbiekben majd összevetek a saját kutatásom eredményeivel. A Magyar Fiatalok 2020

néven ismert ifjúságkutatást 8000 fő töltötte ki, a fiatalokat itt is 15-29 éves kor közé sorolták be. 2020-ban a 15–29 éves célcsoport létszáma 1.614.973 fő volt Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal népszámlálásból továbbvezetett adatai alapján. A kérdőív 45–50 percet vett igénybe a kitöltők számára.

Demográfiai jellemzők: a nemek szerinti elosztásban 2%-kal több férfi töltötte ki, mint nő. Korcsoportok szerint a legtöbb kitöltést a 25-29 évesek teszik ki, 36%-os kitöltés számmal. Befejezett iskolai végzettség tekintetében az érettségivel rendelkezők vannak a legnagyobb számban, a vizsgált korosztály csak 13%-a diplomás. Ez annak is következtethető be, hogy nem egységes a fiatal korosztály, mivel a kutatás célcsoportjának többsége tartozik már a szociológiai értelemben vett Z-generációba. *A Z generációt 1995-től 2009-ig számolják.* Lakóhely szerint többségük városban él, legkevesebb százalékban pedig Budapesten élnek. A Közép-Magyarországon élők száma pedig évről évre növekedik.

Családalapítás: szintén jellemző az élettársi kapcsolatban élők arányának növekedése, valamint ezzel párhuzamosan a házasságot kötő fiatalok arányának csökkenése. A 20–24 éves korosztályba tartozók 82 százaléka egyedülálló, és csak 4 százalékuk él házasságban. A 25–29 éveseknek már csak kevesebb, mint a fele egyedülálló, 27 százalékuk pedig házas. Területileg Észak-Magyarországon a legmagasabb a házas fiatalok aránya. A jelenleg nem házas fiatalok 72 százaléka a jövőben biztosan, vagy inkább szeretne házasságot kötni. A teljesen biztosan akarók aránya ezen belül folyamatosan csökken. A nők nagyobb arányban szeretnének házasságot kötni, mint a férfiak. A kisebb településen élők, iskolai végzettsége szerint azonban a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők terveznek a jövőben.

A fiatal párok 63 százaléka úgy véli, először együtt kell élni egy ideig, majd utána következik a házasságkötés. Ennek oka szerintem, hogy elsősorban biztosak szeretnének lenni, hogy a megfelelő párt választották ki maguknak, ezzel is elkerülve a válást. Összegzésben szerintük manapság nagyon nehéz megfelelő párt találni, a társ keresésben előszeretettel használják az internetes társkereső oldalakat, mintsem a személyes találkozásokat. Ebből arra lehet következtetni, hogy az interneten való ismerkedést biztonságosabbnak, egyszerűbbnek és gyorsabbnak találják.

Gyermekvállalás: A vizsgált korosztály 13 százalékának született már eddig gyermeke ez kevesebb, mint a 2016-ban folytatott kutatás eredménye. 2016-ban a vér szerinti gyermekkel rendelkezők átlagosan 22,2 évesek voltak első gyermekük születésekor, 2020-

ban már 23,2, ami a korábbi évekhez képest további emelkedést mutat. Viszont átlagosan 2 gyermeket terveznek, amely a korábbi adatokhoz képest kevesebb. A gyermekkel nem rendelkező fiatalok 78 százalékának van elképzelése arról, hogy a jövőben hány évesen szeretne gyermeket vállalni, átlagosan 28–29 éves korukra tervezik első gyermekük megszületését. Itt is bebizonyosodik a korábbiakban említett tény, hogy manapság később vállalnak gyermeket.

Háromnegyedük szerint leginkább a boldogságérzetre van pozitív hatással a gyermekvállalást, ez 2016-hoz képest csökkent. Negatív hatását a továbbtanulási lehetőségekkel kapcsolatos korlátokban látja. 60 százalékuk ért egyet azzal, hogy ha azt szeretnék, hogy több gyermek szülessen, jobban kellene támogatni a gyermeket vállalókat.

Oktatási helyzetkép: Az oktatásban részt vevők aránya a 2008-as csúcspontot követően 2016-ig csökkent, 2020-ban azonban stagnált. A fiatalok szerint nyelvtudásuk jelentősen növekedett, ezzel párhuzamosan a nyelvvizsgával rendelkezők aránya is emelkedett 2016-hoz képest. 2020-ban az ifjúság 41 százalék részt vett valamilyen szervezett, iskolarendszerű képzésben, viszont az életkor előrehaladtával csökken azoknak az aránya, akik iskolába járnak. A 15–19 éves korosztály 86 százaléka vett részt valamilyen képzésen, addig a 20–24 éves korcsoportba tartozók között az arány 36 százalék, a 25–29 évesek közül pedig csak 8 százalékuk részesül jelenleg valamilyen oktatásban. Ez akár annak tudható be, hogy a 2011. évi CXCV. törvény értelmében a tankötelezettség a tanuló 16. életévének betöltéséig tart, utána nem köteles iskolába járni. Így a fiatalok egy része megvárja amíg betölti a 16. életévét utána, elhagyja az iskolarendszert, jobb esetben a munka világába helyezkednek el.

Az érettségivel és diplomával rendelkezők aránya kicsivel növekedett a korábbiakhoz képest. A szülők iskolai végzettsége továbbra is nagyban befolyásolja a fiatalok végzettségét. Megállapítható, hogy minél magasabb végzettséggel rendelkeznek a szülők annál kisebb a valószínűsége, hogy a gyermekük alacsony végzettségű lesz.

Munkavállalás: 2016-hoz képest minimálisan nőtt a dolgozó fiatalok száma. Összesen 62 százalékuk végzett már munkát amiért pénzt is kapott, viszont 2020-ban csak 55 százalékuk dolgozott fő vagy mellékállásban. 15–29 évesek között a dolgozók döntő többsége teljes munkaidőben dolgozik, továbbá 79 százalékuk nem rugalmas munkarendben dolgozik. Az állapítható meg, hogy a fiatalok nagy része szeretne magának saját jövedelmet,

ezt akár tanulmányaik végzése közben teszik. A korábbiakban leírtak alapján bebizonyosodik, hogy már fiatal korban összefolyik a tanulás és a munka.

Életmód: 2020-ban a szabadidős tevékenységek közül a családdal és a barátokkal eltöltött idő vált hangsúlyossá, azonban jelentős szerepük volt az online tevékenységeknek, amíg a kulturális terek látogatottsága tovább csökkent. A fiatalok hétköznapijait és hétvégéit jellemzően a kötött elfoglaltságok töltik be. Hétköznaponként a tanulás, munka és háztartási munkák elvégzése után átlagosan 4 óra, ezzel szemben a hétvégi napokon átlagosan 6 óra szabadideje maradt a fiataloknak. Elsődlegesen a családdal és barátokkal töltötték el az idejüket. A férfiak esetében a barátokkal töltött szabadidő a hangsúlyosabb, miközben a nőknél a családdal eltöltött idő a fontosabb. A fiatalabb korosztályba tartozók esetében az online tevékenységre szánt idő növekedett a korábbiakhoz képest. Település típust nézve a kisebb településeken élők számára a családdal eltöltött idő fontosabb, míg a fővárosban az online tevékenységek a jelentősebbek. Átlagosan minden korcsoportnál felértékelődtek a szabadban végzett tevékenységek, így a kirándulás és túrázás, illetve a személyes formában, közösségben töltött szabadidő. A férfiak inkább számítógépes játékokkal játszanak, ellentétben a nőkkel, akik inkább könyvet szeretnek olvasni. Viszont az egész vizsgált korosztály tizede tölti el megmaradt idejét egyfajta sporttevékenységgel. Egy tizedük ezzel ellentétben pedig „csak úgy elvan”. A 2020-as eredmények alapján a közösségek hiánya negatívan hatott a fiatalokra.

Ennek ellenére a megkérdezettek harmada csak online formában tartotta a kapcsolatot barátaival. Kevés részük állította, hogy egyetlen, vagy csak egy barátja van, átlagosan három-négy barátot feltudtak sorolni. A férfiak esetében a barátok száma több, mint a nőknél, az is jellemző, hogy az életkor növekedésével a barátok száma csökken.

Kultúra: A korábbi eredményekhez viszonyítva tovább nőtt a kulturális intézmények népszerűtlensége a fiatalok körében, vannak, akik teljesen elkerülik ezeket a színtereket. Legkevesebb számban a magas kultúrát fogyasztják, magasan kiemelkedik 88-85 százalékban, akik az operát, komoly zenei koncertet nem látogatják. Ennek ellenére a moziba nem látogatók száma sokkal kevesebb csupán 36 százalék. Viszont településtípusok szerint is megoszlik a látogatottság, a Budapesten élők jobban kedvelik a magas kultúrát, mint a kisebb községekben élők, ahol inkább zenés-táncos mulatságokra járnak. Ez annak a következménye is lehet, hogy a kisebb falvakban nem adottak a lehetőségek ilyen rendezvényekre járni. A 2020-as kutatásban megvizsgálták a közösségi terek látogatottsági

arányát is, mint például a kávéházak, kocsmák, ezeket a helyeket látogatják a legtöbbet a fiatalok találkozások gyanánt. Rekreatív tevékenységek közül a fiatalok tizede választja a konditermek látogatását, emellett az e-sport terek is népszerűek voltak. A megkérdezettek szinte azonos százalékban soha nem látogatnak könyvtárat vagy könyvesboltot. A színház és kiállítás szintén nagy mennyiségben nem látogatott. Általában elmondható, hogy a fiatalok nagy száma semmilyen kulturális intézményt nem látogat. Ebből arra lehet következtetni, hogy nem igénylik a kultúrát vagy nincs olyan kínálat, ami érdekelné őket.

A kultúrafogyasztása vonatkozóan megvizsgálták azt is, hogy a fiatalok nem a tartalmak eredet alapján választja, hogy mit fogyaszt. A külföldi zene és filmet előnyben részesítők háromszorosa az aránya a külföldi könyveket preferálóknál.

Sportolás és egészség: A sportolási szokásokat nézve a korábbiakhoz képest csökkenés vehető észre, mivel csak 32 százalékuk végez rendszeres testmozgást, 2016-ban ez 36 százalék volt. A korcsoportokat vizsgálva, a legfiatalabb korosztálynál a legmagasabb a rendszeresen sportolók aránya. a. Iskolai végzettség szerint a végzettség emelkedésével a rendszeres testmozgást végzők aránya is emelkedik.

A fiatalok a motivációt a testmozgásra az edzettség és egészség elérésében látják. Mégis a fizikai megjelenéssel kapcsolatos elégedettségénél csökkenés vehető észre. Növekedés vehető észre a kávé, cukrozott üdítőitalok és energiatital fogyasztása esetében is.

Digitális kultúra: Megállapítható, hogy szinte minden fiatal rendelkezik internet eléréssel, okostelefonnal vagy számítógéppel. Többségük tagja valamilyen online közösségi oldalnak. Észrevehető, hogy a fiatalok mindennapjában központi szerepet kapott az online világ. Az ország közép és nyugati részében magasabb az internettel rendelkezők aránya, mint az északi és déli területek. Végzettség szerint is különbségeket lehet észrevenni, mivel az alapfokú végzettségűek otthonaiban lényegesen kisebb arányban van jelen a számítógép és az internet.

Infokommunikációs eszközök: 2016-os adatokhoz képest az internet átvette a legtöbbet fogyasztott média szerepét, amíg a televíziót nézők aránya lecsökkent. A fiatalok nagy része folyamatosan internet használó, a rádióhallgatás heti rendszerességű, míg a nyomtatott sajtó elvesztette a fiatal fogyasztókat.

Munkám során elsősorban a magyar és külföldi szakirodalmat, újságcikkeket könyveket, kiadványokat, kutatásokat és beszámolókat, valamint a tanulmányaim során szerzett ismereteimet használtam fel. Továbbá szakdolgozatom megírásában a munkám és a tanulmányaim során megszerzett ismeretek nagyban segítettek.

V. HIPOTÉZISEK FELÁLLÍTÁSA

Hipotézisek, amit vizsgálok a kutatásom kapcsán:

1. A modern technológia előrehaladtával egyre kevesebbet látogatják a fiatalok a kulturális intézményeket.
2. Minél kevesebb a szabadideje a fiataloknak annál kevésbé látogatják a kulturális tereket.
3. Nincs megfelelő kulturális kínálat a fiatalok részére.
4. A fiatalok számára nem fontos a kultúra és a kulturális terek látogatása.

Kérdés amire a választ keresem: Milyen módszerekkel lehetne bevonni a fiatalokat a közművelődésbe, milyen eszközökkel lehetne őket motiválni, hogy többet járjanak kulturális terekbe?

VI. MÓDSZERTAN

Jelen munkám egy primer kutatás, amely egy saját szerkesztésű online kérdőív. Ezen belül pedig, kvantitatív kutatási módszerrel dolgozom, a téma számára releváns megállapításokat példákkal támasztom alá. Elsősorban online kérdőíves vizsgálatot készítettem. Nemcsak fő kérdéseket tettem fel, amelyek közvetlenül a kutatási témára vonatkoznak, hanem kiegészítő kérdéseket is, amelyek segítik a fő kérdésekből származó eredmények értékelését. A válaszlehetőségek szerint szerepeltek egy és többválaszos zárt kérdéseket, amik előre megadott válaszlehetőségek közül lehet megjelölni a megfelelő válaszokat. Emellett eldöntendő kérdéseket is tartalmaz a kérdőív, ahol csak két válaszlehetőség van azok közül tudnak választani a kitöltők. Legutolsó sorban pedig nyitott kérdéseket tettem fel, ahol a válaszadó saját szavaival válaszol. Itt szabadon, bővebben kifejtheti véleményét, saját ötleteit javaslatait leírhatja a megkérdezett személy. A legvégén szerepel egy nyitott kérdés, amit nem volt kötelező kitölteni, itt a kitöltő bármi egyéb gondolatot, meglátást kifejthet akár röviden akár hosszas szöveggént. Ez megadja a kellő szólásszabadságot a megkérdezetteknek.

Másodlagos kutatási módszerem tematikus interjúk készítése volt, ami egy meghatározott tematika köré szerveződő félig strukturált kvalitatív interjú. A meginterjúzott személyeket elsősorban a kérdőívhez kötődő kérdéseket tettem fel, mint szakemberek ők hogyan látják a fiatalok kulturális szokásait. Majd kiegészítő kérdéseket tettem fel, amelyek a vizsgált szakirodalomokhoz is kötődnek, emellett a saját kutatásomhoz is plusz információkkal szolgálnak. Rákérdeztem arra is, hogy milyen volt 20 évvel ezelőtt a helyzet volt, aki 40 évvel azelőttől is tudott beszélni, így még jobban rálátást nyerhettem a témára, ezáltal összetudom vetni a jelent a múlttal. Utolsó kérdésem a jelenre vonatkozik, hogy készült-e már igényfelmérés vagy akár a saját kutatásomhoz hasonló, volt-e ennek eredménye emellett, hogyan próbálnak a fiatalok igényeire reagálni.

VII. ELEMZÉS

Saját kutatás:

Saját kutatásomat online kérdőív formájában végeztem el, a Google űrlapok használatával. A miskolci fiatalok kultúrafogyasztási, művelődési szokásai nevet viselte a kérdőív, amelyet miskolci középiskolák és gimnáziumok diákjait megkeresve emellett az interneten megosztva sikerült lekérdeznem. A kérdőív kitöltésére 2023. novemberétől egészen 2024. január elejéig volt lehetőség, összesen 72 főnek sikerült kitöltenie. A kérdőív teljesen anonim és önkéntes volt, a kitöltés körülbelül 10 percet vett igénybe. Összesen 18 kérdést tettem fel.

Az első szakasz a demográfiai kérdéseket tartalmazta. Az első kérdés az életkorra vonatkozott, 4 évenként voltak a korosztályok becsoportosítva. A kitöltők többsége, 40 százalék tartozik a 20-24 éves korosztályba ezt követi a 15-19 éves korosztály 38 százalékkal majd legvégül a 25-29 éves korosztály 22 százalékkal.

Nemek szerinti elosztásban a nők voltak többségben 65 százalékban, 32 százalékban férfiak töltötték ki, 3 százalék pedig inkább nem szeretett volna nyilatkozni.

A következő kérdés a legmagasabb iskolai végzettségre vonatkozott a legtöbben általános iskola nyolcadik osztályát végezték el, ami 21 választ jelent, utána következtek a gimnáziumban érettségizők, ami 20 főt jelent. Egyetemi mesterképzéssel viszont kiemelkedően 8 fő rendelkezik. A legkevesebb válasz az általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb végzettségre érkezett be csak 2 válaszban.

Ezek után a kitöltők jelenlegi tanuló vagy munkaviszonyára kérdeztem rá. Kicsit kevesebb mint a fele, 49 százalékban jelenleg is tanulnak, 29 százalékuk dolgozik. A jelenleg tanulók és dolgozók pedig 19 százalékban vannak jelen. Elenyésző számban 3 százaléka a kitöltőknek nem tanul és nem dolgozik.

A következő szakaszban tértem ki a lényegi kérdésekre, ahol a fiatalok kulturálódására és a művelődésére kérdeztem rá. Első kérdésem arra tért ki, hogy milyen kulturális tereket látogatnak a fiatalok szívesen. Tizenhat intézményt tudtak bejelölni, amik jelen vannak Miskolcon ráadásul, volt lehetőség arra is, hogy olyan egyéb intézményt is szabadon

megjelölhettek, ami a listában nem szerepelt. Nemcsak egy választ tudtak adni, hanem az összes opciót is betudták jelölni, ha szívesen látogatják ezeket a helyeket, ezáltal a kérdés nem volt lekorlátozva. Kiemelkedően magas számban, 80 százalékban jelölték be a mozit, ami azt jelenti, hogy szinte majdnem minden fiatal szívesen jár moziba. A mozi után a fesztiválok következtek, 61 százalékos válaszadással. Meglepő módon a harmadik legszívesebben látogatott hely a színház 54 százalékkal. A negyedik legnépszerűbb intézmény a múzeum, 36 százalékban. Végül a miskolci Művészetek háza ötödik a népszerűségi sorban, az ifjúság 33 százaléka látogatja szívesen. Habár a megkérdezettek közül senki nem jár szívesen operába, és a komoly zenei koncertekre is csekély érdeklődés van, emellett 3 százalékuk egyik intézményt se látogatja szívesen. Néhányan az egyéb opciót is megjelölték, itt az élőzenés koncertek és a szórakozóhelyeket említették a fiatalok.

A következő kérdésben részletesen rákérdeztem, hogy milyen gyakran látogatják a fentebb említett intézményeket. Az egyáltalán nem jár értéknél az Ifjúsági Ház az első, amit a fiatalok kiemelkedő része egyáltalán nem látogat, ami 53 főt jelent, ennek ellenére csak 5 fő az, aki soha nem jár moziba.

Az összes intézmény közül a mozi a leglátogatottabb. A havonta moziba járók száma 15 fő, 35 fő negyedévente, 9 fő pedig legalább évente meglátogatja. Ami azt jelenti, hogy a kitöltők közül szinte majdnem mindenki felkeresi a mozit az év során legalább egyszer.

A Művelődési Házak a második helyen állnak, amit a legtöbb fiatal egyáltalán nem látogat, 63 százalékkal. Negyedévente és évente is kevés látogatót vonz be a kettő összesítve 26 százalék. A havonta és hetente látogatók elenyésző számban vannak jelen.

A legkevesebbet látogatott intézmények közül harmadik helyen áll a Galéria, amit a megkérdezettek 60 százaléka egyáltalán nem látogat, 18 százalékuk évente, negyedévente pedig 14 százalékuk megy el. Nagyon kevesen vannak azok, akik havonta vagy hetente legalább egyszer elmennek.

Kiállításra az ifjúság fele, azaz 50 százalék egyáltalán nem jár, viszont 41 százalékban vannak jelen azok, akik negyedévente vagy évente meglátogatják a kiállításokat.

Nem várt eredmény, hogy a Művészetek Házába a megkérdezettek közül 47 százalékban egyáltalán nem járnak, viszont majdnem ugyanannyian legalább negyedévente vagy évente ellátogatnak.

A könyvtárba ugyanannyian nem járnak, mint a Művészetek Házába viszont kevesebben látogatják negyedévente és évente.

Jelentősen megnőtt a színház látogatók száma, a fiatalok fele legalább negyedévente vagy évente látogatja ezt az intézményt, ami összesítve 65 százalékot jelent. Csak 26 százalékuk pedig egyáltalán nem jár.

Múzeumba fiataloknak 39 százaléka egyáltalán nem jár, több mint a fele összesítve 56 százalék az, aki legalább negyedévente vagy évente felkeresi.

Legvégül pedig, a fesztiválokra csak 27 százalékban egyáltalán nem járnak, kiemelkedően magas értékben 39 százaléka a fiataloknak évente legalább egyszer elmegy egy fesztiválra, negyedévente pedig 24 százalékuk.

Ezek után arra voltam kíváncsi, hogy milyen gyakran járnak miskolci kulturális programokra. A megkérdezettek többsége 35 százaléka negyedévente látogat el ilyen programokra, évente 18 százalék látogat el, azonban aki még ennél is kevesebbszer megy el az kicsivel több, azaz 21 százalék, aki ritkán keresi fel a miskolci kulturális programokat. Naponta, hetente és hetente többször pedig senki nem keresi fel a miskolci eseményeket.

Rákérdeztem arra is, hogy mennyire elégedettek a kulturális kínálatok mennyiségével és minőségével. Általánosan elmondható, hogy inkább elégedettek a kulturális kínálat mennyiségével és minőségével. Kevesen vannak azok, akik teljes mértékben elégedettek és szinte ugyanennyian vannak azok, akik abszolút nem elégedettek egyikkel se.

Következőleg azt érdekelt, hogy a fiatalok milyen céllal látogatnak el kulturális terekbe, mi az, ami őket motiválja, mit szeretnének ott kapni. Négy lehetőség közül tudtak választani, egynél több választ is betudtak jelölni, emellett volt egy egyéb opció is. Általánosan elmondható, hogy a fiatalok kiemelkedő része 68 százalékuk, inkább csak szórakozás vagy hobbi céljából látogatja a kulturális tereket. Megemlíthető tény viszont, hogy a fiatalok egyrésze, 25 százaléka tanulás céljából is használja eme tereket. Csekély számban vannak azok, akik semmilyen célból nem látogatják a kulturális tereket.

Megvizsgáltam azt is, hogy mennyire tartják fontosnak a kulturális terek látogatását. A középskálát a 3-as számot 33 százalék jelölte meg, azaz a megkérdezettek egyharmada, ugyanannyian jelölték meg az eggyel nagyobb szintet is a 4-es skálát. A kulturális terek látogatását nagyon fontosnak csupán 17 százalék tartja, a maradék 17 százalék pedig nem tartja annyira fontosnak.

A következő részben arra kérdeztem rá, hogy mi az akadálya annak, hogy gyakrabban látogassák ezeket az intézményeket. Öt lehetőség közül tudtak választani, egynél több választ is betudtak jelölni, emellett volt egy egyéb opció is. A legmagasabb értéknél a szabadidő hiányát jelölték be, ami a megkérdezettek 40 százaléka. A második legtöbb válasz a magas jegyárakra érkezett be 21 százalékban. A fiatalok 17 százaléka szerint pedig nem megfelelő számukra a kínálat, 14 százalékuk viszont nem értesül időben. A maradék 8 százalék szerint nincs vagy egyéb akadálya van.

Ezek után arra voltam kíváncsi, hogy mennyire fontos a fiataloknak, hogy a saját generációjuk között népszerűsítsék a közművelődési intézményeket. A legtöbben a négyes skálát jelölték be válaszul, ami 33 százalékot jelent, ezután a középskálát jelölték be 30 százalékban. A fiataloknak csak 14 százaléka tartja nagyon fontosnak népszerűsíteni a kulturális tereket, kevesen jelölték be az egyáltalán nem opciót.

Következőleg szerettem volna megtudni, hogy vajon más városokba szoktak-e a fiatalok kulturális programra járni. Az igent többen jelölték be válasznak, mint a nemet. A fiatalok 58 százaléka szokott más városba kulturális programra járni.

Ehhez csatolódott egy kérdés, hogyha igent mondtak akkor leírhatták az összes várost, ahova szoktak járni más eseményekre, ha nemet mondtak akkor automatikusan a következő kérdés következett. A legtöbbet Budapestet említették meg összesen 16-an, ezután Debrecen következett, amit 13 fő jelölt meg, legvégül a harmadik helyen Egert vetették fel 12-en. A választ adók összesen 21 várost jelöltek meg ahova szívesen járnak kulturális programra.

Az utolsó szakasz a fiatalok szabadidő eltöltésére vonatkozott, általános lehetőségeket adtam meg, de ha valaki nem talált a listában olyat, amivel szívesen eltölti szabadidejét akkor volt egy egyéb lehetőség, ahova szabadon megadhatták a válaszukat.

Utolsó három kérdésem nyitott kérdés volt, szabadon, saját szavakkal tudtak rá választ adni a fiatalok. Itt a saját véleményükre és ötleteikre voltam kíváncsi, hogy milyen igényeik vannak. Ehhez kapcsolódik a következő kérdés, hogy milyen jellegű eseményekre látogatnának el szívesen, ami Miskolcon jelenleg nincsen. Ez egy kötelező kérdés volt, de jelentős számban voltak azok, akik nem írtak be semmit csak egy pontot, ezáltal üresen hagyták a kérdést emellett a nem tudom és semleges válaszok is nagy számban voltak. Legtöbbet a koncertet említették, 8 darab különböző válaszban, volt, aki az akusztikus vagy rock zenei koncerteket hangsúlyozta ki, de általánosan elmondható, hogy a többség bármiféle élő zenei koncertet szeretne többet látni. A fesztivál volt az egyik olyan válasz, amit több megkérdezett is megemlített, kiemelték az olyan szezonális fesztiválokat, amiknek minden hónapban más a témájuk, vagy akár a más városokban lévő többnapos fesztiválokat hozták fel példának. Felhozták egy páran különféle érdekes, interaktív kiállításokat, vr park kiállításokat és a workshopokat is. De sok válasz érkezett a sporttal kapcsolatos rendezvényekre is, itt például a szervezett túrákat vagy sport klubot, múzeumot sorolták fel. Pszichológia, illetve színházi előadások és gasztronómiai programok is szerepeltek a válaszok között. A válaszok között volt kutyakiállítás, tematikus expo, stand up comedy, sminktanfolyam, ifjúsági és tematikus klubok és különböző kultúrák napja.

Az utolsó kötelezően megválaszolandó kérdésem a munkahelyemhez kapcsolódik, szerettem volna megtudni, hogy az Ifjúsági Házban milyen programokat látnának a fiatalok szívesen. Itt a legtöbb nem adott választ, vagy annyit válaszoltak, hogy nem tudják, de a

nem járok oda válasz is jelentős számban megtalálható volt. A válaszadók közül, szintén kiemelt számban szerepeltek a koncertek, interaktív kiállítások, és fesztiválok. A sporttal kapcsolatos rendezvények, interaktív programok és az oktatási programok, előadások is nagy számban szerepeltek. Tánceseményeket, tánccal kapcsolatos programokat és gálákat is megemlítették egy páran kihangsúlyozva a táncoktatást. Fiataloknak szóló tanfolyamok, szakkörök, pályaválasztási tanácsadás, klubdélután is szerepelt egy párszor a válaszok között. Smink és hajfonó tanfolyamokat is többen megemlítettek, emellett az érvelés fejlesztés, vita kurzusokat is. Könyveddikálás, könyvklub, slam poetry, beszélgető estek, fiataloknak szóló ismeretterjesztő előadások, tanulást segítő programok, filmvetítés, film klub, zenei előadások, és játékok szerepeltek még a válaszok között.

Utolsó kérdésem egy szabadon megválaszolható kérdés volt, azaz nem volt kötelező kitölteni, ennek ellenére itt is akadt olyan, aki csak egy pontot írt be válasznak pedig nem volt szükséges. Több fesztivál, több koncert, több közösség építő program, mint gondolat megjelent többször. Javaslatként szerepelt a modernebb programok és intézmények kialakítása, ami felkelti a fiatal korosztály érdeklődését. Javasolták a különböző közösségi oldalakon való megjelenést, modernebb egyszerűbb megfogalmazást így a fiatalságot sokkal könnyebben lehetne elérni.

Interjúk

A dolgozatomhoz szakemberekkel készített személyes interjúkat tartottam a legmegfelelőbbnek, hogy képet kapjak a jelenlegi miskolci fiatalok kulturálódásáról és helyzetükről, valamint az igényeikről. A szakemberek kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy az ismerjék a közművelődést dolgozzanak kulturális területen és legyen kapcsolatuk a fiatalsággal. Az interjúkat 3 szakemberrel készítettem el összesen 9 kérdést tettem fel.

Első interjúalanyom Csóka Edit volt, a miskolci Ifjúsági Ház intézményvezetője emellett jelenleg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Népművelők Egyesületének az elnöke. Már 1983 óta dolgozik a közművelődés területén, így ismeri a közművelődés múltját, és jelenét.

1. Kérdés:

Szerinted milyen kulturális tereket látogatnak a fiatalok? Milyen gyakran?

Válasz: A fiatalok elsőként, olyan tereket látogatnak szívesen, ahol egyszerre több mindent is tudnak csinálni, ahol nemcsak egy dolgot tudnak megnézni, de fogyasztani lehet. Ezért is szereti a fiataloknak legalább a fele a szórakozóhelyeket és koncerteket, mert oda nemcsak a zene miatt mennek el, hanem azért is mert egy ital mellett beszélgetni is tudnak. A művelődési házakba kevés fiatal jár, pont ezért mert például egy fiatal egy kiállítása nem fog elmenni csak azért, hogy azt megnézzék, ők igénylik azt, hogy több impulzus érje őket egyszerre.

2. Kérdés:

Milyen céllal látogatnak el a fiatalok kulturális intézményekbe?

Válasz: A kulturális tereknek színesnek kell lennie, például az interaktív terek megérintik a fiatalokat, ha egy kulturális intézményben egy nekik érdekes tanfolyamra el tudnak menni akkor azt szívesen megnézik. De kevés az olyan közösség, ami önmagától szerveződik. Múzeumba a fiatalok egyrésze csak akkor megy el, ha a szüleik vagy az iskolájuk elviszi. Olyan tereket kell a fiataloknak kialakítani, ahol minőségi kultúrát kapnak, ehhez a fiatalok nyelv és médiahasználatát kell alkalmazni, hogy betérjenek ezekbe a terekbe, emellett követni kell a mai kornak a trendjeit.

3. Kérdés:

Mennyire tartják fontosnak a kulturális terek látogatását?

Válasz: A kulturális tereknek a milyenségének haladnia kell a korrallal, hogy a fiatalok számára érdekesítő legyen. Csak olyan helyre mennek el, ami a mai kor igényeinek megfelel.

4. Kérdés:

Milyen akadálya van annak, hogy a fiatalok nem járnak annyit kulturális programokra?

Válasz: Ebben a régióban sok a szegény család, emellett a fiatalok jelentős részének nincsen saját pénze, amit eltudna költeni. Ha van is saját pénzük a fiatalok egyrésze inkább akkor elmegy egy kocsnába vagy szórakozóhelyre a barátaival. Inkább a szórakozásra

költenek mintsem, hogy kulturális terekbe járjanak. Nincsen idejük, az iskola nagyon leterheli őket, sok a lexikális anyag, amit meg kell tanulniuk így kevés szabadidejük marad.

5. *Kérdés:*

Szerinted a közösségi média használata mennyire veszi el a fiatalok szabadidejét?

Válasz: Észre se veszik, hogy mennyire elveszi a közösségi média az idejüket, de ez nem csak a fiataloknál van így, de már a felnőtteknél is észrevehető. A közösségi média függővé teszi őket, nem tudják letenni a kezükből. De ez egyfajta stresszkezelő megoldás is számukra. Nem veszik észre, hogy mennyire korlátok közé szorítja őket.

6. *Kérdés:*

Hogyan lehetne bevonni a fiatalokat a közművelődésbe, milyen eszközökkel lehetne őket rávenni, hogy többet járjanak művelődési házba, könyvtába, múzeumba, galériába stb.?

Válasz: Közösségi tereket kell biztosítani nekik, ami bevonzza a fiatalokat. Például a Miskolcon nemrég nyílt Szeleta Parkot sokan látogatják, mivel rengeteg interaktív felületet tudnak kipróbálni és használni. Egy koncert helyen önmaga a koncert kevés, büfét vagy fogyasztási lehetőségét kell biztosítani. Komplex rendezvények kellene, amik nem csak értéket közvetítenek, de adnak valami pluszt is. A könyvtárakba úgy lehetne őket bevonni, ha rájönnének a fiatalok, hogy vannak dolgok, amiket nem találnak meg az interneten. Segíteni nekik kutatni, és felvilágosítani őket, hogy nem minden hozzáférhető a neten vannak bizonyos konkrét információk, amiket csak a kulturális tereken találnak meg. A fiatal generációt elérni sok munka, először a hangadókat kell megtalálni és rajtuk keresztül kell közvetíteni.

7. *Kérdés:*

Hogyan lehetne jobban elérni a fiatalokat a kultúrában?

Válasz: Több színes eleve nekik tervezett programokkal. A mai korhoz kell igazítani a programokat, hogy felkeltsük a fiatalok érdeklődését.

8. *Kérdés:*

10-20 évvel ezelőtt milyen volt a fiatalok hozzáállása a kultúrához?

Válasz: 40 évvel ezelőtt a szocialista államban a kultúra a fiatalok lázadó területe volt, a legszabadabb gondolkodású embereket a kultúrába tették, akik lázadtak a rendszer ellen. Akkoriban divat volt kulturális helyekre járni, ehhez megvoltak a lehetőségek. Úgy gondolták akkoriban, ha kulturálódasz akkor szabad vagy, ezeken a helyeken tudtak barátokat és ismeretséget szerezni. Az olvasás, sportolás és közösségekbe járás szinte mindennapi volt. Nem volt olyan fiatal, aki nem járt volna sehova, akik nem jártak azokat kínosnak titulálták. A művelődési házakban szabad gondolkodású, friss szellemű emberek voltak. A rendszerváltáskor még jobban erősödött a lendület a kultúrában, erős pezsgés volt érzékelhető. A politikai körök közösségi körökké váltak. Elindult egy folyamat, amit a kapitalista lét hozott magával előtérbe helyezték az egyéni boldogulást ez a gondolkodásmód bevonult a kulturális területbe. Ezáltal a kultúra bevonult a tömegképzésbe. 15 évvel ezelőtt a gazdasági válság mindent letarolt és viaszosított. Így nem tudták megújítani a kultúrát, egy beszűkült helyzet következett be azóta ebből nem tud kilépni az ország. 10 évvel ezelőtt nem a kultúra volt az első, nehezebben lehetett boldogulni a területen. A központosítás és a iparosítás miatt a közösségek megerősödtek. Viszont az elmúlt 5 évben a fiatalok a kezükbe akarják venni a sorsukat lázadó fiatalság alakult ki.

9. Kérdés:

Készült-e már igényfelmérés, ha igen mikor, és mi lett az eredménye, próbálják-e követni valami megfogható módon a fiatalok igényeit, és arra reagálni.

A Miskolci Kulturális Központ hasonló igényfelmérést készített már korábban, de nem konkrétan a fiatalok művelődési szokásairól.

Második interjúalanyom Pál Mónika volt, kulturális menedzser és a miskolci Vasgyári Közösségi Ház intézményvezetője.

1. Kérdés

Szerinted milyen kulturális tereket látogatnak a fiatalok? Es milyen gyakran?

Válasz: A fiataloknak fontos a nyüzsgés és fontos nekik, hogy minél trendibb a hely legyen, ahova mennek. Szeretik a belvárosi pezsgést, legyen mellette többféle hely egyik

helyről áttudnak menni egy másikba. Közel legyen egymáshoz a színterek azt nagyon szeretik. A fesztiválokat kiemelten kedvelik, szeretik, ha több mindent kapnak egyszerre, a többféle stílust, egy színtéren legyen egy kicsiből minden. Koncertekre gyakrabban járnak, mint művelődési házakba. Szüleikkel inkább gyakrabban járnak kulturális terekbe. Szeretik a vendéglátóhelyeket, ahol le lehet ülni beszélgetni és fogyasztani.

2. Kérdés

Milyen céllal látogatnak el a fiatalok kulturális intézményekbe?

Válasz: Ha a tanulmányaihoz köze van vagy személyes érdeklődéséhez kapcsolódik akkor ilyen célból szívesen elmennek. Középiskolások ritkábban mennek el, főleg, ha nem kifejezetten hozzájuk szól, de az egyetemisták hajlamosabbak meglátogatni önszántukból egy kulturális intézményt. Ha egy olyan koncert van egy művelődési házba, ami az ő stílusuk, ami őket érdekli akkor oda mindenképpen elmennek megnézni. Ha egyszerre több program van összekötve akkor az érdekesítőbb számukra. Például, ha van csak egy festménykiállítás magába, azt biztosan nem nézik meg de ha van hozzá kötve több minden érdekes program akkor biztos a kiállítást is megnézik közbe. A kulturális terekhez meg kell érni.

3. Kérdés

Mennyire tartják fontosnak a kulturális terek látogatását?

Válasz: Ha többféle élményt, szereznek egy látogatásból vagy ha a tanulmányaikhoz tudják kötni, akkor azt biztosan megjegyzi ezáltal az a téma, vagy hely fontos lesz számukra.

4. Kérdés

Milyen akadálya van annak, hogy a fiatalok nem járnak annyit kulturális programokra?

Válasz: A fiatalok az iskolával és az ahhoz kapcsolódó dolgokkal nagyon levannak terhelve. De ha valakit valami nagyon érdekli vagy van hozzá valami indíttatása, vagy csak szeretné megnézni akkor biztosan talál rá időt, hogy megnézzék. De a fiataloknak nem ez az első, mivel sok mindent elérnek az interneten a telefonjukon az nekik elég. Ha van

lehetőségük, hogy online megtekintsenek valamit az nekik elég főleg, ha az digitálisan jól meg van csinálva vizuálisan. Nem mindig tehetik meg, hogy a belépőket kifizessék, ha van annyi pénze akkor inkább egy koncertre vagy szórakozóhelyre mennek el szívesebben.

5. Kérdés

Szerinted a közösségi média használata mennyire veszi el a fiatalok szabadidejét?

Válasz: Észre sem veszik, de ez számukra egy időrabló tevékenység nagyban elveszi az idejüket, nem veszik észre mivel annyira hozzánő a mindennapjaikhoz, hogy hatalmas erőfeszítés megállni nekik letenni. Annyira vágnak arra a rengeteg ingerre, hogy azonnal kell reagálniuk, ha jön valami értesítés, emellett ez kicsit irányítja is őket.

6. Kérdés

Hogyan lehetne bevonni a fiatalokat a közművelődésbe, milyen eszközökkel lehetne őket rávenni, hogy többet járjanak művelődési házba, könyvtába, múzeumba, galériába stb.?

Válasz: Nagyon nehéz a fiatalokat elérni az idősebb generációnak, volt már rá próba, hogy a közösségi médiával megpróbáljuk őket bevonni őket a házakba, de nem sikerült mivel annyira trendi módon senki nem tudta megcsinálni, hogy nekik ez bejöjjön, egy fiatalabb kollégára lett volna szükség, aki ért hozzá. Nehéz megérteni a nyelvüket és az ő igényüket, hogy mi tetszik nekik, de ez főleg a tinédzser korosztályra jellemző, az ő ízlésüknek nehéz megfelelni. De ha adunk nekik lehetőséget, hogy betudjanak jönni a házakba leülni beszélgetni esetleg még internetet is tudnak használni akkor biztosan befognak térni. De az is fontos, hogy minőségi helyeket, minőségi kultúrát biztosítsunk nekik. Olyan tereket kell számukra kialakítani, ahol több választási lehetőségük van, ahol van esetleg egy kávézó, van lehetőségük arra, hogy vesznek egy üdítőt vagy kávé és mellette van lehetőség játszani ottani gépeken, vagy a sajátját betudja vinni. Ezáltal közösségeket is lehet építeni meg akkor, ha van ott más dolog akkor azt is megnézik. Ezeket a digitális eszközöket, az online kultúrát kell bevinni a kulturális falak közzé, akkor talán ők is megjelennek. Meg kell találni azt az réteget, akiknek ár-érték arányban megfelelnek az adott dolgok.

7. Kérdés

Hogyan lehetne jobban elérni a fiatalokat a kultúrában?

Válasz: El kell érni azokat az embereket, előadókat, írókat, akiket a fiatalok szeretnek, akikre felnéznek és őket behozni a kulturális terekbe velük programokat kialakítani így a fiatalok figyelmét jobban fellelhet kelteni és jobban meglehet ragadni az érdeklődésüket.

8. Kérdés

10-20 évvel ezelőtt milyen volt a fiatalok hozzáállása a kultúrához?

Válasz: Régebben többet jártak kulturális terekbe, manapság viszont már nem járnak annyit mert többféle lehetőség adott nekik, amivel azt a kevés szabadidejüket eltudják tölteni és nem, azaz első gondolatuk, hogy kulturális térbe térjenek be, hanem valami számukra könnyebb, szórakoztatóbb opciót választanak. A digitális világnak is nagy szerepe van ebben, ugyanis régebben kevesebb időt töltöttek el rajta a fiatalok, amikor meg nem is létezett akkor jobban fogékonyak voltak a kulturális programokra.

9. Kérdés

Készült-e már igényfelmérés, ha igen mikor, és mi lett az eredménye, próbálják-e követni valami megfogható módon a fiatalok igényeit, és arra reagálni.

Válasz: Két évvel ezelőtt egy pályázaton belül, csináltunk egy kérdőívet a Jezsuita Gimnáziumban az osztályfőnöki óra keretében, egy osztállyal töltöttünk ki egy pár kérdőből álló kérdőívet, hogy mi az, ami a fiataloknak tetszene. Az eredmények között nagy világsztárok mellett nagy részben azok az előadók szerepeltek, akiket, amúgy is megjelenít a cég. De többen nem is tudtak a programokról, lehet többet kellene hirdetni azokon a felületeken, amit a fiatalok használnak és a Miki applikációt fejleszteni és népszerűsíteni kellene ezáltal megoldódna ez a probléma. Tudatosítani kellene nem csak a fiataloknál, de az egész lakosságnak, hogy az MKK-hoz az összes kulturális intézmény tartozik.

Utolsó interjúalanyomként Hímer Bertalant választottam, aki marketing és kommunikációs ügyintéző emellett programszervező is. Már 1992-től a Rockinform magazin alapítója és főszerkesztője.

1. Kérdés

Szerinted milyen kulturális tereket látogatnak a fiatalok? És milyen gyakran?

Válasz: Vannak belvárosi klubok, ahova szeretnek járni a fiatalok. Inkább szórakozóhelyeket és koncerteket látogatnak szívesen. Főleg azoknak a koncertjére mennek el, akik most az ő generációjuknál népszerűek. A jó minőségű élő zenét nagyon kedvelik.

2. Kérdés

Milyen céllal látogatnak el a fiatalok kulturális intézményekbe?

Válasz: Leginkább szórakozás, társasági élet, ismerkedés céljából.

3. Kérdés

Mennyire tartják fontosnak a kulturális terek látogatását?

Válasz: Ezt leginkább ők tudják pontosan megmondani.

4. Kérdés

Milyen akadálya van annak, hogy a fiatalok nem járnak annyit kulturális programokra?

Válasz: A művelődési ház majdnem egy elavult konstrukció a mai világban a fiatalok számára. Manapság a belvárosi klubokat szeretik jobban a fiatalok, mint a kulturális tereket. A művelődési háznak nehezen lehet versenyezniük ezekkel a szórakozóhelyekkel mivel, az vonzóbbnak hat a fiatalok számára mert ott fogyasztani is tudnak.

5. Kérdés

Szerinted a közösségi média használata mennyire veszi el a fiatalok szabadidejét?

Válasz: Szerintem nagyban elveszi az idejüket. Elkényelmesedtek, telefonon vagy számítógépen körülbelül mindent elérnek, nem kell kimozdulniuk. Persze van, akinél megvan az igény, hogy ne csak a cybertérben éljen.

6. Kérdés

Hogyan lehetne bevonni a fiatalokat a közművelődésbe, milyen eszközökkel lehetne őket rávenni, hogy többet járjanak művelődési házba, könyvtába, múzeumba, galériába stb.?

Válasz: Új, igényes és modern helyeket kell számukra biztosítani. Mint például a nemrég kialakított Csengey kert, ami egy ízléses és kulturált helyszín jó adottságokkal bír, sokat számít az is, hogy a belváros kellős közepén van. Az utóbbi időben nagyon megnőtt az igény erre a helyszínre, teljesen jól működik a fiatal generációnál. Aztán persze az aktualitásokat és az éppen futó trendeket sem lehet megkerülni ezekkel is foglalkozni kell.

7. Kérdés

Hogyan lehetne jobban elérni a fiatalokat a kultúrában?

Válasz: Néhány évvel ezelőtt kísérleteztünk az egyik művelődési házban, meghívtunk és felléptetünk olyan friss, fiatal előadókat, akiket a mai fiatalság kedvel, de nem voltak jó részeredmények, nem jöttek el olyan sokan. Viszont azokra szoktak jól eljönni, ahol több programot megtudnak nézni, exkluzívabb összeállításokat kell produkálni akkor arra tényleg van érdeklődés és arra eljönnek. Alkalmazkodni kell, nincs más megoldás. Foglalkozni kell a fiatalokkal és követneki kell a náluk népszerű éppen futó trendeket. A mai digitális világnak is meg kell felelni.

8. Kérdés

10-20 évvel ezelőtt milyen volt a fiatalok hozzáállása a kultúrához?

Válasz: 40 évvel ezelőtt nagyon lelkes volt az a nemzedék, nagyon fogékonyak voltak régen a fiatalok a rockzenére, ezért rengeteg jártak koncertre. Bárhová ment az ember, bármelyik művelődési házba, ahol éppen koncert volt, rengeteg fiatal lehetett megtalálni, tele voltak a házak. A zenének nagyon erős közösségépítőhatása van, amely nagyban befolyásolta a fiatalok életét. Az akkori magyar társadalom és politikai berendezkedés pedig egy olyan különleges atmoszférát adott az egész kulturális életnek és fiataalkornak, amely boncolgatásával könyveket lehetne megtölteni.

9. Kérdés

Készült-e már igényfelmérés, ha igen mikor, és mi lett az eredménye, próbálják-e követni valami megfogható módon a fiatalok igényeit, és arra reagálni.

Válasz: Két évvel ezelőtt készült egy közvéleménykutatás egy pályázat kapcsán, amelyben az itt élőket kérdeztük meg a koncert-látogatási szokásaikról. Abban a kérdőívben a miskolci könnyűzenei életéről kérdezték a lakosokat.

EREDMÉNYEK

Saját kutatás eredménye:

Az alábbiakban a saját kutatásom eredményeit összegzem majd a felállított hipotéziseket vizsgálom. Azt eredmények azt mutatják, hogy a hipotéziseim beigazolódtak, a mai kor fiataljai kevesebbet látogatják a kulturális intézményeket. Ugyanis a kérdőívből kiderült, hogy a leglátogatottabb tér a mozi, ami nem egy tipikus kulturális intézmény ezzel szemben a felsorolt tényleges kulturális intézményeket csak kevesen látogatják szívesen. Általánosságban elmondható, hogy művelődési házba, ifjúsági házba és galériába szinte egyáltalán nem járnak a fiatalok. Ezek voltak azok az intézmények, ahova a legtöbben nem látogatnak. A legkedveltebb színterek, ahova rendszerességgel járnak azok a terek, amik inkább szórakozást közvetítenek, mint a mozi, fesztiválok és a színház. Az is kiderült, hogy a fiatalok nagyrésze csupán negyedévente jár el miskolci kulturális programra. Ha az elégedettségi skálát tekintjük át, azt figyelhetjük meg, hogy általánosságban véve a fiatalok inkább elégedettek a kulturális kínálatoknak mind a mennyiségével mind a minőségével. Összeségben elmondható, hogy ha járnak is kulturális terekbe a fiatalok akkor inkább szórakozás vagy hobbi céljából teszik azt meg.

A következő hipotézisem, hogy a fiatalok számára már nem fontos a kultúra és a kulturális terek látogatása félig került megcáfolásra ugyanis ugyanannyi százalékban 33-33%-ban jelölték meg a középskálát, hogy inkább fontos (3-as szám) és azt, hogy fontos (4-es szám) számukra. A következő kérdés hasonló eredményeket mutat, hogy mennyire tartják fontosnak népszerűsíteni a közművelődési intézmények látogatását itt a fontos (4-es szám) emelkedett ki. Viszont egy másik kérdésből kiderült, hogy egyharmaduk szerint nincsen megfelelő kulturális kínálat a városban, amit szívesen látogatnának.

Harmadik hipotézisem is beigazolódt, hogy minél kevesebb szabadideje van a fiataloknak annál kevésbé látogatják a kulturális tereket mivel a kérdőívből kiderült, a legtöbben a szabadidő hiányát jelölték be, mint akadály. A megkérdezett fiatalok több mint fele szokott más városokba kulturális programokra járni, az élen Budapest, Debrecen és Eger szerepelt. Az ifjúság szabadidőeltöltését tekintve az első helyen szerepelnek a barátokkal való közös időtöltés, a zene hallgatás és a közösségi média használata.

Ezzel beigazolódott az utolsó hipotézisem is ugyanis az interjúkból és a kérdőívből is kiderült, hogy rengeteg időt töltenek el a közösségi média felületén, ez az egyik kedvenc szabadidő elfoglaltságuk ennek köszönhetően kevesebbet járnak el kulturális terekbe. Viszont a fő kérdésemre választ kaptam, hogy hogyan is lehetne bevonni a fiatalokat a közművelődésbe, milyen programokat látnának szívesen Miskolcon, amik jelenleg nincsenek. A válaszadók közül a koncerteket, különféle fesztiválokat és interaktív programokat emelték ki a legtöbbet. Többen kihangsúlyozták, hogy modernebb fiataloknak szóló programra lenne szükség a városban, ami felkelti a fiatalok érdeklődését. Megemlítesre került a rendezvények feltüntetése azokon a közösségi média oldalakon, amelyeket a fiatalok használnak. Emellett olyan modern helyszínek létrehozására adtak javaslatot, amely a fiataloknak készült, az ő életstílusokhoz igazodik, ahol nem csak közösségben tudnak lenni, de fogyasztani is tudnak.

Interjúk eredménye

Az interjúkból kiderült, hogy általánosságban véve a fiatalok olyan kulturális tereket látogatnak előszeretettel, ami komplex eseményeket biztosít számukra, ahol több impulzus éri őket, amely a mai digitalizált világnak megfelel. Elsősorban szórakozás céljából járnak olyan tereket kedvelnek, ahol nem csak beszélgetni tudnak, hanem ahol közösen eltudják tölteni az időt a barátaikkal. Nagyon fontos a fiatalok számára, hogy olyan helyre járjanak, ahol a szórakozás mellett fogyasztási lehetőség is rendelkezésükre áll. A fiatalok elsősorban nem a kulturálódásért járnak ilyen helyekre ezért nehéz megállapítani, hogy mennyire fontos számukra a kulturális terek látogatása. Számukra nem ez az első számú opció, ha kikapcsolódásra vágnak, csak akkor, ha egy művelődési házban olyan koncertet tartanak meg ami őket érdekli. Az első számú indok amiért nem járnak többet közművelődési terekbe, mivel nagy részük nagyon le van terhelve a tanulmányaikkal ezért nagyon kevés a szabadidejük, sőt anyagilag sem engedhetik meg hogy a belépőjegyeket mindig megfizessék. Ha anyagilag meg is tudják fizetni a belépőjegyeket akkor inkább egy szórakozóhelyre mennek el. Továbbá az interneten szinte mindenhez hozzáférnek, ami számukra érdekes, amit ott megtudnak nézni azt élőben már nem fogják felkeresni. Azt a kevés szabadidőt, ami a rendelkezésükre áll, rosszul osztják be mivel az idő nagy részét a különböző közösségi média felületeken töltik el, észre sem veszik, hogy mennyi időt eltöltenek ezeken a platformokon böngészve. Nehezen tudják letenni a kezük közül a telefonjukat, nehezen tudnak kilépni a digitális világból, ráadásul ez kicsit függővé is teszi

őket, amely megakadályozza őket más tevékenységek elvégzésében. Legkönnyebben úgy lehetne a fiatalokat bevonítani a kultúra világába, ha olyan modern közösségi tereket hozunk nekik létre, ami az ő igényeiket kielégíti, az ő életstílusokhoz igazodik. Követni kell a folyamatosan újuló trendeket, a digitális világot kell olyan módon beleépíteni a programokba, hogy számukra érdekesítő legyen. Alkalmazkodni kell, folyamatosan megújulást kell produkálni. Régebben a fiatalok többen jártak kulturális terekbe, akkoriban ez divat volt a körükben, a közművelődési intézményekben találtak barátokra, rengeteg kapcsolatot tudtak ott kiépíteni. Akkoriban szinte tele voltak a házak fiatalokkal, jobban fogékonyak voltak a kulturális eseményekre.

VIII. KONKLÚZIÓ, ÖSSZEGZÉS

Összegezve a saját kutatásom és az interjúk eredményei alapján a következőket állapíthatjuk meg: a mai fiatalság számára már nem annyira fontos kulturális terekbe járni, mint az előző generációknak, sokkal kevesebbet látogatják meg a közművelődési tereket, ha járnak is kulturális térbe akkor inkább szórakozás céljából. A fiatalok számára fontos, hogy ezek a terek a mai kor digitális világához igazodjanak, emellett fontos számukra az éppen akkor futó trendek. A fő kérdésemre kapott válaszok alapján az állapítható meg, hogy csak úgy lehet bevonni a fiatalokat a kulturális terekbe, ha az ő igényeikkel folyamatos lépést tartunk, olyan fiatalos, modern tereket alakítunk ki, ahova szívesen járnának el. A fesztiválokat, zenei rendezvényeket nagyon kedvelik, azokon a programokon vesznek részt főként, ahol fogyasztani is tudnak, emellett ami az ő pénztárcájukhoz igazodik. A kevés szabadidő az egyik fő ok, amiért nem járnak kulturális terekbe, ezen kívül a fiatalokhoz nem jutnak el a programokról a hirdetések, mivel több olyan közösségi média csatornán kellene hirdetni az eseményeket, amiket manapság használnak. Többen javasolták, a közösségi médián való rendszeres megjelenést nem csak képekkel való hirdetésben, hanem több olyan rövid videót a programokról, amit csak pár másodpercben tudnak megtekinteni, de minden információ szerepel benne.

A saját kérdőívem fő eredményei pedig az alábbiak: a nők többet járnak közművelődési intézményekbe, mint a férfiak, ők inkább a szórakozási céllal létrehozott tereket kedvelik jobban. A női válaszadók közül többen kézműves foglalkozásokat vagy táncsal, zenével kapcsolatos eseményeket javasoltak, mint a férfiak, akik inkább több sporttal kapcsolatos rendezvényt szeretnének látni. Korosztályonként és iskolai végzettségeként változó, hogy milyen kulturális tereket látogatnak szívesen, viszont a 20-29 éves korosztály gyakrabban jár ilyen intézményekbe, mint a fiatalabb korosztály. Észrevehető, hogy a 20-24 éves korosztály tanulás céljából, a 15-19 és a 25-29 éves korosztály viszont inkább szórakozás céljából látogat el kulturális terekbe. Megfigyelhető, hogy a legtöbben, akik a szabadidő hiányát és a magas jegyárakat jelölték meg indoknak, amiért nem járnak el többet azok a 15-19 éves korosztályba tartoznak. A 20-29 éves korosztály láthatóan többet szokott más városokba rendezvényekre járni, mint a 15-19 éves korosztály. Ennek ellenére korosztályonként eltérő, hogy mennyire tartják fontosnak a kulturális terek

népszerűsítését a fiataloknál. A koncertek és fesztiválok emelkednek ki, minden kategóriában, mint népszerű program.

A jövőbeli rendezvények szervezésében javasolnám a kutatásom eredményeiként kapott ötletek megvalósítását. A kutatásomat célszerű lenne a jövőben kibővíteni a témában, megkérdezni a fiatalokat akár interjúk során, hogy milyen javaslatot tennének a kulturális terek felújítására, milyen ötleteik vannak a programok kapcsán, mit hiányolnak, ami jelenleg nincs. Esetleg milyen változásokat lehetne tenni a jövőben, hogy minél több fiatal járjon el kulturális térbe.

IX. IRODALOMJEGYZÉK

Eldra, P. S., Richard, R. S., & Peter, J. A. (1990). *Human anatomy & physiology* (ed. 2nd. kötet). Philadelphia: *Sunders College Publishing*.

Fedor, V. (2022). *Miskolc Megyei Jogú Város kulturális stratégiája*. Miskolc, Magyarország. Letöltés dátuma: 2024. . 01. 31., forrás: *Miskolc Megyei Jogú Város Kulturális Stratégiája* 2022–2032: https://www.miskolc.hu/sites/default/files/egyszeru_oldal/beagyazhato_csatolmanyok/2023-01-16/7746/169_1_mell._kult.strategia_2022-2032.pdf

Fehér, G. R. (2020). *Két kulturális identitásőrző és értékmentő program, amely összeköti a magyarságot*. *Hazai tudományos műhely*, 3. szám. Forrás: <https://www.kulturalisszemle.hu/storage/app/media/pdf/Kulturalis-Szemle-2020-3-feher-gyongyver-rozalia-ket-kulturalis-identitasorzo-es-ertekmento-program-amely-osszekoti-magyarsagot-1.pdf>

Kis-Kozma, G., & Székely, L. (2023). *Ifjúság +, Öt kérdésben a magyarországi 15-39 évesekről*. Budapest: *Ifjúságkutató Intézet, Mathias Corvinus Collegium*.

Kohli, M. (2007). *The Institutionalization of the Life Course: Looking Back to Look Ahead*. Mahwah: *Lawrence Erlbaum Associates, Inc.* doi:DOI:10.1080/15427600701663122

Kondor, Z. (2003). *A kultúra fogalmának és tartalmának változása Cicerótól Carey-ig*. Budapest, Magyarország: *Typotex Kiadó*. Letöltés dátuma: 2024.. 02. 11., forrás: <https://dokumen.tips/documents/kondor-zsuzsanna-a-kultura-fogalma.html>

Kroeber, A., & Kluckhohn, C. (1952). *Culture: A Critical Review of Concepts and Definitions*. Cambridge: *Peabody Museum*.

KSH. (2022). *Házasságkötések, válások*. Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0015.html

Lenhossék, M. (1922). *Az ember anatómiája*. Budapest: *Pantheon Irodalmi Intézet Rt.*

- Messing, V., & Ságvári, B. (2020). *Az élet kulcseseményei és az életszakaszok. In Társadalmi riport 2020 (old.: 197-217). Budapest: Társadalomkutatási Intézet.*
- Mikrocenzus. (2017). *Iskolázottsági adatok. Budapest: Központi Statisztikai Hivatal.*
 Forrás:
https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mikrocenzus2016/mikrocenzus_2016_4.pdf
- Moore, J. (1997). *Visions of Culture: an Introduction to Anthropological Theories and Theorists. Walnut Creek.*
- Niedermüller, P. (1999). *A kultúraközi kommunikációról. Budapest: Osiris.*
- Somlai, P. (2007). *A posztadoleszcensek kora.: Bevezetés. In P. Somlai, Új ifjúság (old.: 9-43). Budapest: Napvilág kiadó.*
- Somlai, P. (2010). *Változó ifjúság. In Fiatalok (old.: 171-181). Educatio. Letöltés dátuma: 2024. 01 20, forrás: <https://epa.oszk.hu/01500/01551/00052/pdf/122.pdf>*
- Somlai, P., Bognár, V., Tóth, O., & Kabai, I. (2007). *Új ifjúság, Szociológiai tanulmányok a posztadoleszcensekről. Budapest: Napvilág Kiadó.*
- Szalai, E. (2006). *Az újkapitalizmus és ami utána jöhet.... Budapest: Új Mandátum.*
- Társadalomkutató Kft. (2020). *A Magyar Fiatalok 2020: Kérdések és válaszok - Fiatalokról, fiataloktól. Letöltés dátuma: 2023. 11 27, forrás: https://tarsadalomkutato.hu/wp-content/uploads/2021/07/magyar_ifjusag_2020_web-vÚg.pdf*
- Tenbruck, F. H. (1965). *Moderne Jugend als soziale Gruppe. S (In: von Friedeburg (ed). kötet). Köln-Berlin: Kiepenheuer und Witsch.*
- van, d. K. (1987). *The Second Demographic Transition. Washington: Population Bulletin.*
- Vaskovics, L. (2000). *A posztadoleszcencia szociológia elmélete. Letöltés dátuma: 2024. 02 16, forrás: <https://szociologia.hu/dynamic/0004vaskovics.htm>*